

VR.

CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE LEGISLATION - WETGEVING L
- 1 - 25-10-1983
Transmis à M. Overgemaakt aan de H.

L. 15.762/8.

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 4e oktober 1983 door de Gemeenschapsminister van Gezin en Welzijnszorg verzocht haar, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende oprichting van de instelling Kind en Gezin", heeft de 13e oktober 1983 het volgend advies gegeven :

Binnen de hem toegemeten tijd ziet de Raad van State zich verplicht zijn advies te beperken tot de volgende opmerkingen.

1. Het ontwerp beoogt de oprichting voor de Vlaamse Gemeenschap van een instelling van openbaar nut "Kind en Gezin" die tot opdracht zal hebben "de levenskansen, het welzijn en de gezondheid van het kind te behartigen en de ouders of diegenen die, alhoewel ze geen ouder zijn, in rechte of in feite de taak van ouder vervullen, te ondersteunen met betrekking tot de zorg voor het kind" (artikel 3, § 1, eerste lid). Die opdracht wordt dan verder in het ontwerp uitvoerig gepreciseerd (artikel 4, § 1).

Het is de bedoeling dat de instelling voor de Vlaamse Gemeenschap onder meer de opdrachten van het te herstructureren Nationaal Werk voor Kinderwelzijn zou overnemen (artikel 26).

2. Op 18 november 1982 heeft de Raad van State reeds een advies (L. 14.832/8) gegeven over een ontwerp van decreet dat weliswaar hetzelfde opschrift had doch waarin de opdracht van de op te richten instelling nog volledig afgestemd was op die van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn. De Raad was toen van oordeel dat het beter was het verloop af te wachten van de door het Rijk te verrichten verdeling van het personeel, het patrimonium en de rechten en verplichtingen van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn en oordeelde het onderzoek van het toen overgelegde ontwerp derhalve voorbarig.

Het thans overgelegde ontwerp is nog nauwelijks te vergelijken met dat van vorig jaar. Het belast de instelling met een opdracht die uitvoerig wordt beschreven en grondig verschilt van die van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn.

.../...

Bovendien werd inmiddels het ontwerp van wet dat onder meer de afschaffing van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn tot voorwerp heeft in de bevoegde Kamercommissie besproken (St. Kamer, zitt. 1982-1983, 623 - nr 11) en zal dat ontwerp eerlang in openbare vergadering van de Kamer worden behandeld.

In die omstandigheden is er geen afdoend bezwaar meer dat de Vlaamse Gemeenschap de door haar nodig geachte opvangstructuren opricht.

Er zal echter wel moeten worden voor gewaakt, dat de inwerkingstelling van het decreet - die door artikel 29 aan de Executieve wordt overgelaten - zo zal worden geregeld, dat de nieuwe instelling niet met de thans nog door het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn verrichte opdracht zal worden belast alvorens die opdracht aan de Gemeenschap zal zijn overgedragen.

3. De Gemeenschap kan aan de nieuwe instelling uiteraard alleen maar opdrachten toevertrouwen in zoverre daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de bevoegdheden van het Rijk. Het is natuurlijk in die geest dat onder meer de bepalingen van het ontwerp in verband met de adoptie van kinderen (artikel 4, § 1, e) en de instellingen die kinderen opvangen (artikel 7) moeten worden gelezen.

4. Luidens artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen hebben de Gemeenschappen en de Gewesten het recht om, binnen de perken van hun bevoegdheden, instellingen en ondernemingen op te richten.

.../...

De bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut zijn echter van overeenkomstige toepassing op de instellingen van openbaar nut die afhangen van een Gemeenschap of een Gewest (artikel 13, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980) en de bevoegdheden welke die wet aan de diverse organen van het Rijk toekent, worden, met uitzondering van de bevoegdheid van de Minister van Openbaar Ambt inzake de vaststelling van het administratief en het geldelijk statuut, uitgeoefend door de overeenkomstige organen van de Gemeenschap of het Gewest (artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Om die voorschriften te kunnen toepassen, is het nodig dat het decreet bepaalt tot welke van de drie categorieën van instellingen bedoeld in de wet van 16 maart 1954 (A, B of C) de op te richten instelling zal behoren.

Een formele herhaling of verduidelijking, in het decreet, van de voorschriften van artikel 13, §§ 3 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 is echter overbodig. In de mate waarin zij afbreuk doet aan de bijzondere wet is zij bovendien onwettig : dit is het geval waar in artikel 5, § 1, wordt bepaald dat de nieuwe instelling onderworpen is aan de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 "zoals ze van kracht zijn op ... de datum van inwerkingtreding van (het) decreet", vermits ook al de wijzigingen die de nationale wetgever aan de wet van 16 maart 1954 zal brengen van overeenkomstige toepassing zullen zijn op de instellingen van openbaar nut afhangend van een Gemeenschap of een Gewest; zulks zou ook het geval zijn in de mate waarin de in artikel 5, § 1,

.../...

van het ontwerp voorkomende opsomming van bepalingen van de wet van 16 maart 1954 te eng of te ruim zou zijn.

Artikel 5, § 1, van het ontwerp moet derhalve worden geschrapt.

5. Artikel 11, § 1, van de wet van 16 maart 1954 bepaalt, dat het de Koning is die het kader en het statuut vaststelt van de instellingen die onder de toepassing van de genoemde wet vallen. Uit de combinatie van die bepaling met artikel 13, § 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 volgt dat het aan de Vlaamse Executieve, en niet aan de Vlaamse Raad, toekomt het statuut te bepalen van het personeel van de op te richten instelling. De artikelen 11, 22 en 27 van het ontwerp horen derhalve niet thuis in een decreet.

6. De Raad van State heeft niet over de nodige tijd beschikt om na te gaan of de Gemeenschap wel bevoegd is om aan een door haar opgerichte instelling zo ruime opdrachten te geven als die omschreven in artikel 5, § 2, c en d, noch om te onderzoeken of de maatregelen van administratief toezicht welke door die bepalingen worden ingevoerd en niet voorkomen in de wet van 16 maart 1954 wel verenigbaar zijn met het hierboven reeds vermelde voorschrift van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dat de genoemde wet van 16 maart 1954 van overeenkomstige toepassing verklaart op de instellingen van openbaar nut die afhangen van een Gemeenschap of een Gewest.

7. Het bedrag van de bijdragen van ouders of derden in de kostprijs van diensten, bedoeld in artikel 6, e, van het ontwerp, zal uiteraard enkel kunnen worden vastgesteld met eerbiediging van het voorschrift van artikel 113 van de Grond-

wet inzake retributies en de dientengevolge respectievelijk aan de Vlaamse Raad en de Vlaamse Executieve ter zake toekomstende bevoegdheden.

8. Artikel 9 voorziet onder meer in de benoeming van een afgevaardigd beheerder, terwijl er in artikel 8, vierde lid, sprake is van de leidende ambtenaar van de instelling. Wil men moeilijkheden voorkomen, dan zullen de respectieve bevoegdheden van de voorzitter van de raad van beheer, de afgevaardigde beheerder en de leidende ambtenaar duidelijk moeten worden afgebakend.

9. Het eerste lid van artikel 17 stelde men beter als volgt : "De raad van beheer richt in elk van de provincies Antwerpen, Brabant, Limburg, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen een comité op, met dien verstande dat de werkkring van het comité van de provincie Brabant zich beperkt tot de administratieve arrondissementen Halle-Vilvoorde en Leuven en tot de instellingen gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad die wegens hun organisatie moeten worden beschouwd als uitsluitend behorend tot de Vlaamse Gemeenschap. Elk comité bestaat uit een voorzitter en tien leden".

10. In het vijfde lid van artikel 17 is er sprake van "de leidende ambtenaar op provinciaal vlak" zonder dat elders in de tekst of in de memorie van toelichting die functie nader wordt omschreven. Bovendien verlieze men niet uit het oog dat, krachtens artikel 13, §§ 3 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 gecombineerd met artikel 11 van de wet van 16 maart 1954, het uitsluitend aan de Executieve toekomt het statuut van het personeel van de instelling te bepalen.

.../...

11. Met het oog op de rechtszekerheid is het wenselijk dat nader zou worden bepaald wat in artikel 18, § 3, moet worden verstaan onder de "beheersbevoegdheden" die krachtens die bepaling door de raad van beheer van de nieuwe instelling aan de provinciale comités zullen kunnen worden gedelegeerd. Een dergelijke aangelegenheid kan in elk geval niet door een reglement van orde worden geregeld, zoals ten onrechte in het ontwerp wordt bepaald.

12. Artikel 21 redigere men als volgt : "De Executieve bepaalt de vestigingsplaats van de zetel van de instelling".

13. In artikel 23 werden blijkbaar de voorzitters en de leden van de provinciale comités vergeten.

14. Artikel 24 betreft een aangelegenheid die geregeld wordt door de wet van 16 maart 1954, wet die krachtens artikel 13, § 3, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van rechtswege toepasselijk is op de instellingen van openbaar nut die afhangen van een Gemeenschap of een Gewest.

De regeling is dus niet alleen overbodig, maar zij valt bovendien buiten de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten.

15. De bepaling van artikel 25, § 1, is evident en derhalve overbodig.

16. Zoals de Raad van State het, aan de hand van een uitvoerige redenering, heeft aangetoond in zijn advies nr L.14.270/VR van 9 juni 1982 over een wetsontwerp tot afschaf-

.../...

ving of herstructurering van sommige instellingen van openbaar nut, behoort het tot de uitsluitende bevoegdheid van het Rijk de nodige regelingen te treffen inzake de verdeling en de overdracht van het personeel, het patrimonium en de rechten en verplichtingen van de instellingen van openbaar nut die moeten worden afgeschaft of geherstructureerd ingevolge de bevoegdheids-overdrachten doorgevoerd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (Gedr. St. Kamer, 623 (1982-1983) - nr 1, blz. 11 en 12). Het komt derhalve de Gemeenschappen en de Gewesten niet toe zich door aanvaarding of verwerping over dergelijke toewijzingen uit te spreken. In artikel 26 dient de zinsnede "en door deze laatste worden aanvaard" dan ook te worden geschrapt.

17. In de hem toegemeten tijd is het de Raad van State niet mogelijk geweest de draagwijdte van de diverse wijzigingen, die men met artikel 28 van het ontwerp aan het decreet van 30 juni 1975 houdende taalregeling in het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn wil aanbrengen, te toetsen aan de bevoegdheid *ratione loci* van de Vlaamse Raad inzake het regelen van het gebruik van de talen zoals die door artikel 59bis, § 4, tweede lid, van de Grondwet wordt bepaald.

Wel kan worden opgemerkt dat het genoemde decreet van 30 juni 1975 juridisch een andere instelling betrof dan degene waarop men het voortaan toepasselijk wil maken en dat het derhalve de voorkeur verdient de regeling integraal te vervangen.

Men spreke ook liever van "de instelling Kind en Gezin" dan van "Kind en Gezin" zonder meer.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	G. BAETEMAN,	kamervoorzitter,
	J. NIMMEGEERS,	staatsraden,
	J. BORRET,	
	S. FREDERICQ,	assessoren van de
	F. DE KEMPENEER,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	S. VAN AELST,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. VERMEIRE, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

S. VAN AELST.

G. BAETEMAN.